

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/76/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120284610
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6120284610.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú I. U., D.. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky N. L. U., D.. XX. XX. XXXX, H. N. U. XXX, H. Č. N. S., H. XX a otca A. U., D.. XX. XX. XXXX, H. N. C., R. X, H. Č. N. Z., N. D. XX, zast. Advokátskou kanceláriou ŠKODA LEGAL, s. r. o., so sídlom AK Banská Bystrica, Kukučínova 18, IČO: 47 244 259, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd s ch v a ľ u j e dohodu rodičov v tomto znení:

Maloletá I. U., D.. XX. XX. XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, pričom o p r á v n e n i e maloletú zastupovať, spravovať jej majetok v bežných veciach majú obaja rodičia samostatne.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou I.G. U., D.. XX. XX. XXXX každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v utorok, v čase od 15.00 h do 18.30 h a každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatka od 15.00 h do nedele do 18.30 h.

Otec je o p r á v n e n ý maloletú v stanovené dni a hodiny prevziať v predškolskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje a je p o v i n n ý maloletú matke v stanovené dni a hodiny odovzdať pred bytom matky, v mieste bydliska maloletej.

Matka je p o v i n n á maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi styk s maloletou umožniť.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej I.Š. U., D.. XX. XX. XXXX výživným vo výške 180,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01. 05. 2021.

Súd maloletej I. U., D.. XX. XX. XXXX a jej rodičom n a r i a d ť u j e povinnosť podrobiť sa poradensko-psychologickému procesu v Centre pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, Banská Bystrica.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 27. 04. 2020 domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej I. tak, že maloletá sa zverí do jej osobnej starostlivosti, otec bude povinný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 350,- € mesačne vopred k rukám matky. Styk otca s maloletou nežiadala upraviť. Svoj návrh odôvodnila tým, že od 13. 05. 2017 sú manželia, maloletá sa narodila pred uzavretím manželstva v decembri 2016, pričom od februára 2020 nežijú v spoločnej domácnosti. Odvtedy starostlivosť o maloletú zabezpečuje ona v prenajatom byte

vo Vlkanovej. Otec maloletej zabezpečoval príjem do rodiny prácami na zmeny, preto starostlivosť o maloletú a o domácnosť bola na nej. S maloletou otec netrúvil veľa času. Od februára 2020 otec prispel na maloletú sumou 30,- € na anglický jazyk a sumou 50,- € na splátku úveru, inak na výživu maloletej neprispieva. S otcom sa dohodli, že s maloletou sa bude stykať každý druhý víkend. Poukázala na to, že s otcom maloletej sú zamestnaní v rovnakej spoločnosti, pričom priemerný mesačný zárobok otca je 1.200,- €, jej priemerná mesačná mzda je 650,- €. Nevlastnia žiadny nehnuteľný majetok. Z huteľného majetku vlastní staršie motorové vozidlo. Z dôvodu, že otec maloletej na nepodieľa riadne na výžive maloletej, súčasne s návrhom vo veci samej podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadom platenia výživného na maloletú v nevyhnutnej miere, a to v sume 100,- € mesačne. K návrhu pripojila rodný list maloletej, sobášny list rodičov, výplatné pásky otca maloletej za mesiace január, február, marec 2020 a nájomnú zmluvu na byt vo Vlkanovej, z ktorej vyplýva mesačný nájom vo výške 350,- €.

2. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37P/76/2020-25 zo dňa 30. 04. 2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/19/2020-72 zo dňa 06. 07. 2020 neodkladným opatrením uložil otcovi povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletej I. výživným vo výške 100,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom doručenia rozhodnutia. Na základe podaného odvolania zo strany otca voči predmetnému neodkladnému opatreniu a jeho návrhu na úpravu styku, odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil aj styk otca s maloletou na každý nepárny týždeň v roku v utorok v čase od 15.00 h do 18.30 h a od piatka od 15.00 h do nedele do 18.30 h s tým, že miesto preberania maloletej je v materskej škole v Hronseku a miesto odovzdania maloletej je v mieste bydliska matky.

3. Otec v písomnom vyjadrení k návrhu prostredníctvom právnej zástupkyne potvrdil, že s matkou maloletej nežijú v spoločnej domácnosti od februára 2020, kedy sa matka bez akéhokoľvek dialógu aj s maloletou odsťahovala zo spoločnej domácnosti. Poukázal na to, že do augusta 2019 žili s matkou v spoločnej domácnosti v dome jeho rodičov, s ktorými si však matka nerozumela, preto si našli vlastný podnájom. Poukázal na to, že medzi jeho rodičmi a matkou dochádzalo k častým hádkam a nezhodám aj ohľadom výchovy maloletej. Taktiež poukázal na nevhodné správanie matky voči nemu, kedy ho nemala v úcte, vulgárne mu aj nadávala, čo začala preberať aj maloletá. Poprel, že by žiadnym spôsobom na maloletú neprispieval. Pravidelne výživné neplatí, avšak vždy, keď ho matka požiadala, poskytol jej financie. Nesúhlasil s návrhom matky na určenie výživného vo výške 350,- € mesačne. V prípade zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky, navrhol určiť výživné na maloletú vo výške 200,- € mesačne a zároveň upraviť jeho styk s maloletou, vzhľadom na potrebu istoty a naplánovania si spoločných aktivít s maloletou, nakoľko ich komunikácia s matkou je komplikovaná, matka nie je schopná dodržiavať ústne dohody pokiaľ jej to nevyhovuje.

4. Opatrovník maloletej v písomnom vyjadrení k návrhu odporučil maloletú zveriť do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' prispievať na jej výživu primeraným výživným vzhľadom na vek a potreby maloletej, ako aj s prihliadnutím na možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca. Zároveň odporučil upraviť aj styk otca s maloletou, s ohľadom na vek a denný režim maloletej. Zo správy zo šetrenia pomerov v domácnosti obidvoch rodičov bolo zistené, že otec sa s maloletou aktuálne stretáva na základe nariadeného neodkladného opatrenia, rovnako aj prispieva na výživu maloletej v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. Matka uviedla mesačné výdavky na maloletú mlieko 20,- €, oblečenie hračky 40,- €, hygiena 15,- € mesačne, strava v domácnosti na maloletú 50,- €, strava v materskej škole 32,80 €, krúžok anglického jazyka 33,- € štvrťročne, poplatok za materskú školu 20,- € s tým, že maloletá navštevuje materskú školu v Hronseku, nenavštevuje žiadne špecializované ambulancie. Opatrovník poukázal na to, že nakoľko komunikácia medzi rodičmi je narušená, majú rozdielne názory na výchovu maloletej, bolo im odporúčané absolvovanie programu zameraného na vykonávanie opatrení pre dieťa a rodičov v rozvodovej / rozchodovej situácii, kedy je dieťaťu a jeho rodičom potrebné poskytnúť sociálne poradenstvo v zmysle § 11 ods. 2 písm. a) Zákona č. 305/2005 v Centre pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, Banská Bystrica, s čím rodičia súhlasili.

5. Zo správy Centra pre deti a rodiny, Kollárova 29, Banská Bystrica zo dňa 14. 12. 2020 vyplýva, že od júla 2020 boli v rodine vykonávané opatrenia terénnou aj ambulantnou formou podľa plánu sociálnej práce s dieťaťom, zamerané na zlepšenie rodičovskej komunikácie a vzájomných vzťahov medzi členmi rodiny a nastavení pravidiel fungovania rodiny. Terénnou formou práce v prirodzenom prostredí využili na nadviazanie kontaktu s maloletou Eliškou, pozorovaním správania maloletej v prítomnosti matky

i otca, pričom bolo evidentne vytvorený pozitívny vzťah s obidvomi rodičmi s tým, že obaja rodičia sú schopní zabezpečiť podnetné prostredie na jej vývin. Obidvaja rodičia sa vyjadrili, že im relatívne funguje dohodnutý spôsob stretávanie maloletej s otcom, každý nepárny utorok a každý druhý víkend. Z interakcie s rodičmi je zjavné, že každý z nich sa nachádza v inej fáze rozchodu, kvôli čomu medzi nimi dochádza ku konfliktom, ich problémy sa prejavujú hlavne v partnerskej rovine, v zabezpečovaní starostlivosti o dieťa neboli vnímané zásadné ťažkosti. Z odporúčaného počtu 30 hodín bolo vyčerpaných 12 hodín. Spolupráca s rodinou bola ukončená na žiadosť rodičov.

6. Rodičia v priebehu konania navrhli súdu schváliť rodičovskú dohodu ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej I.Š. U., D. XX. XX. XXXX tak, že maloletá sa zverí do osobnej starostlivosti matky, pričom oprávnenie maloletej zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach budú mať obaja rodičia samostatne a otec bude oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v utorok, v čase od 15.00 h do 18.30 h a každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatka od 15.00 h do nedele do 18.30 h s tým, že miesto preberania maloletej bude v predškolskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje a miesto odovzdávania maloletej bude pred bytom matky, v mieste bydliska maloletej, pričom matka bude povinná maloleťu na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi styk s maloletou umožniť. Spornou medzi rodičmi ostala otázka výšky výživného na maloleťu.

7. Matka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu. Potvrdila, že s otcom maloletej nežijú v spoločnej domácnosti od februára 2020, spolužitie neobnovili. Od vtedy starostlivosť o maloleťu zabezpečuje ona, túto zvláda. Poukázala na to, že s otcom sa vedeli dohodnúť ohľadom starostlivosti o maloleťu v minulom roku na začiatku pandémie, kedy bola maloletá u otca aj celý týždeň. V súčasnosti býva s maloletou v prenajatom 2-izbovom byte vo Vikanovej, kde má mesačné náklady na nájom, energie 350,- €, internet 7,- €, mobil a TV 45,- €, strava 265,- €. Maloletá má 4 roky, navštevuje materskú školu v Hronseku, kde sa platí mesačný poplatok 20,- €, strava je 33,80 €. Túto od júla 2020 do januára 2021 platil otec. V materskej škole sa platí ešte fond 15,- € na pol roka. Ďalšie náklady sú na divadielko, besiedky, aktivity v materskej škole, čo je zhruba 100,- € na rok. Uviedla, že maloletá chodí aj na angličtinu, kde sa platí 30,- € na pol roka, kniha na angličtinu stála 10,- €. Má záujem, aby maloletá navštevovala aj tanečnú od septembra 2021, kde by sa malo platiť 4,50 € na mesiac. Poukázala na to, že maloletá nebýva často chorá, nie je vedená v žiadnej odbornej ambulancii, lieky pravidelne neužíva, iba vitamíny, kde sa doplaca 2x po 8,- € mesačne. Náklady na oblečenie, obutie pre maloleťu sú v priemere 30,- €, hygiena, drogéria 20,- €, hračky, knihy, športové potreby (bicykel, kolobežka) sú 20,- € ročne. Matka uviedla, že jej priemerný mesačný príjem je 850,- €, poberá rodinné prídavky, uplatňuje si daňový bonus. Iný príjem nemá. Okrem maloletej inú vyživovaciu povinnosť nemá. Nevlastní motorové vozidlo ani hnutelné veci väčšej hodnoty. Nevlastní ani nehnuteľnosti. Nemá zdravotné obmedzenia ani invaliditu. Uviedla, že otec prispieva na výživu maloletej sumou 100,- € od nariadenia neodkladného opatrenia. Nad rámec výživného, ak aj otec zakupuje maloletej nejaké veci, tieto si od otca domov maloleťu nenosí. Stane sa, že maloletá príde od otca v jeho oblečení, potom sa spolu handrkujú ohľadom vrátenia týchto vecí. Ich komunikácia ako rodičov nie je žiadna. Poukázala na to, že počas poradenského procesu nemala problém, aby otec bol s maloletou dlhšie, ale chce mať dopredu dohodnuté pravidlá. Uviedla, že denný režim maloletej je taký, že vstáva o 05.15 h, 06.15 h idú na vlak do materskej školy, 06.30 h je maloletá v materskej škole. V materskej škole býva do 16.00 h, potom idú spolu vonku. Maloletá večer o 19.00 h, o 20.00 h spí. V materskej škole ešte spáva cez obed, cez víkendy už doma nespáva. Potvrdila, že pokiaľ ide maloletá na víkend k otcovi, maloletej nenabáľ osobitne žiadne veci z dôvodu, že keď sa aj otca pýtala, čo pre maloleťu potrebuje, otec jej vždy povedal, že má všetko zabezpečené, nič nepotrebuje, aby mu niečo dávala pre maloleťu. S otcom sa tak dohodli, že on nič nechce, všetko si zabezpečí. Poukázala na to, že pokiaľ bola v karanténe kvôli Covid-19, prišli ju skontrolovať aj policajti, avšak na regionálnom úrade si ona nahlásila adresu kde sa bude zdržiavať počas karantény, preto žiadnu karanténu neporušila, čo vyhodnotili aj policajti. Poukázala na to, že s otcom maloletej komunikovala ohľadom krúžku tanečnej pre maloleťu, pričom otec toto výslovne nechcel. Otec ani počas poradenského procesu neurobil nič preto, aby medzi nimi bola lepšia komunikácia, lepšie to fungovalo. Skôr komunikuje s rodičmi otca ako s otcom.

8. Právna zástupkyňa otca na pojednávaní uviedla, že nepopierajú výdavky na maloleťu na stravu v sume zhruba 132,- € ani pomerné výdavky na bývanie pre maloleťu zo strany matky, avšak aj otec zabezpečoval veci pre maloleťu, najmä lieky. Poukázala na to, že je nelogické, aby pre dieťa zabezpečoval každý z rodičov lieky samostatne, pokiaľ má dieťa nejaké lieky predpísané a v čase, keď má byť maloletá u otca, by matka mala otcovi tieto lieky poskytnúť. Uviedla, že otec spláca úver vo výške

103,- € mesačne, nakoľko musel zabezpečiť aj domácnosť, keďže matka si z domácnosti vzala veci pre maloletú, aj zariadenie domácnosti, preto otec musel zabezpečiť práčku, chladničku.

9. Otec na pojednávaní potvrdil, že s matkou maloletej nežijú v spoločnej domácnosti od 04. 02. 2020, spolužitie doposiaľ neobnovili. Maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu, následne s matkou maloletej uzavreli manželstvo, ktoré doposiaľ trvá. Potvrdil, že odkedy nežijú v spoločnej domácnosti, starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka. Poukázal na to, že matka nie je zlou matkou pre maloletú, avšak má výhrady voči jej starostlivosti, čo sa týka bytových podmienok matky, tieto podľa jeho názoru nie sú najvhodnejšie, napríklad tam videl rôzne potkany, je tam veľká premávka, maloletá nemá v okolí ani ihrisko. Pokiaľ matke navrhoval, aby mala maloletá nejaké krúžky, napríklad aj tanečnú, matka to vždy zamietla. Ďalšie výhrady má v tom, že maloletá veľa času trávi na telefóne, keď je u matky, u neho sa snažia tráviť čas hlavne vonku. Ďalej uviedol, že v súčasnosti býva v prenajatom 2-izbovom byte na Sliachi, kde býva sám. Maloletá tam má zariadenú svoju izbu, nakoľko tam predtým spolu bývali ako rodina. Mesačné náklady na bývanie sú 340,- € nájom a energie, internet a TV 15,- €, mobil 35,- €, strava 180,- €. Na výživu maloletej prispieva tak, ako bolo určené neodkladným opatrením vo výške 100,- € mesačne. Maloletej zakúpil trampolínu, elektrické motorky, kolobežku, bicykel, čo zakupoval už keď neboli s matkou spolu v domácnosti. Poistenie, sporenie maloletej neplatí. Zakupuje maloletej aj oblečenie i hračky, tieto si nosí aj k matke, avšak matka mu tieto nevracia, vždy mu niečo ošomre. Poukázal na to, že ich vzťah ako rodičov sa pokazil po narodení maloletej, nakoľko matka nikdy nebrala a neberie do úvahy jeho názor. Ohľadom maloletej spolu nekomunikujú. Z jeho strany už bolo veľa ústupkov, ale matka mu neustúpi v ničom. V súčasnosti je nezamestnaný, je evidovaný na úrade práce, nepoberá ani dávku v nezamestnanosti. Má prísľub nového zamestnania od júna 2021 v novej fabrike vo Vlkanovej. Pracovný pomer u predchádzajúceho zamestnávateľa ukončil vo februári 2021 z dôvodu, že tam boli zlé medziľudské vzťahy, matka ho v práci osočovala, znižovali aj stavy, znižovali sa im objednávky. Následne cez kamaráta mal zabezpečenú prácu v spoločnosti CPS, kde mal však problém s dochádzaním zo Sliacha, preto ukončil pracovný pomer v skúšobnej dobe. V spoločnosti CPS zarábala hruba 800,- € mesačne. V súčasnosti žije z úspor. Vlastní osobné motorové vozidlo, ktoré je však poruchové, je tam neplatná emisná a STK kontrola. Nevlastní hnutelné väčšej hodnoty ani nehnuteľnosti. Nemá zdravotné obmedzenia, ani invaliditu. Vzdelanie má ako automechanik, prax a skúsenosti má v strojárskej výrobe. Potvrdil, že s maloletou sa stretáva podľa nariadeného neodkladného opatrenia. Jedenkrát bola maloletá u neho aj dlhšie, a to z pondelka na utorok. Cez Vianoce bol s maloletou od 27. 12. do 12. 01., nakoľko matka bola v karanténe. Poukázal na nezodpovedné správanie matky počas karantény, kedy na ňu zavolať aj políciu, lebo matka nedodržiavala karanténu. Poukazoval aj na nevhodné správanie sa matky voči jeho osobe. Pokiaľ aj chcel, aby s matkou realizovali nejakú párovú terapiu, matka to zásadne odmietla. Mal by záujem takúto terapiu absolvovať.

10. Opatrovník maloletej na pojednávaní odporučil rodičmi predloženú rodičovskú dohodu schváliť, nakoľko je v záujme maloletej, pričom úprava styku otca s maloletou sa v súčasnosti aj realizuje, maloletá je na takúto úpravu zvyknutá. Poukázal na to, že v starostlivosti o maloleté dieťa neboli zistené žiadne nedostatky. Čo sa týka vyjadrení otca ohľadom bytových podmienok matky, úrad vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti matky a možno konštatovať, že maloletá má u matky vytvorené vhodné bytové podmienky pre zdravý psychický a fyzický vývoj. Ohľadom výživného odporučil, aby súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletej podľa jeho možností, schopností a majetkových pomerov s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletej. Rovnako apeloval na rodičov, aby sa povzniesli nad vlastné záujmy, prestali hľadať na sebe vzájomné nedostatky a sústredili sa na ich vzájomný rodičovský vzťah a komunikáciu tak, aby bola v záujme maloletej. Odporučil súdu zväziť nariadenie výchovného opatrenia, nakoľko rodičia sa v rámci rodičovského vzťahu nikam neposunuli a bolo by v záujme maloletej, aby pokračovali v uvedenom poradenskom procese.

11. Lustráciou v sociálnej poisťovni bolo zistené, že matka má evidovaného zamestnávateľa BRIXIAPRESS, s. r. o.. Otec bol evidovaný ako zamestnanec spoločnosti BRIXIAPRESS, s. r. o. do 10. 02. 2021, následne od 17. 02. 2021 do 01. 04. 2021 bol evidovaný ako zamestnanec v spoločnosti CPS Components, s. r. o. Banská Bystrica. V súčasnosti nie je evidovaný ako zamestnanec u žiadneho zamestnávateľa.

12. Sociálna poisťovňa Banská Bystrica oznámila, že ani jeden z rodičov nie je poberateľom žiadnej dávky vyplácejanej sociálnou poisťovňou.

13. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica oznámil, že otec nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nepoberá ani žiadne štátne sociálne dávky vyplácané úradom. Matka nie je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie, poberá prídavok na dieťa v sume 25,50 € mesačne.

14. Z potvrdenia úradu práce Banská Bystrica predloženého otcom vyplýva, že otec je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 02. 04. 2021.

15. Zamestnávateľ matky BRIXIAPRESS, s. r. o. Vlkanová oznámil, že priemerný mesačný zárobok matky je 773,71 €, poberá aj daňový bonus.

16. Z oznámenia zamestnávateľa otca BRIXIAPRESS, s. r. o. Vlkanová vyplýva, že otec ukončil pracovný pomer dohodou dňa 10. 02. 2021, pričom jeho čistý mesačný príjem bol vo výške 1.151,55 €, za mesiac január a február 2021 poberal náhradu príjmu spolu vo výške 245,64 €.

17. Lustráciou v katastri nehnuteľností bolo zistené, že ani jeden z rodičov nie je vlastníkom nehnuteľností na území Slovenskej republiky.

18. Okresný dopravný inšpektorát Banská Bystrica oznámil, že otec je držiteľom/vlastníkom motorového vozidla značky Fiat Brava, stav vozidla v premávke.

19. Lustráciu v bankách bolo zistené, že matka má evidovaný účet v Slovenskej sporiteľni, a. s. so zostatkom 20,96 € na sporiacom účte a 575,04 € na osobnom účte. Otec má evidovaný účet v Slovenskej sporiteľni, a. s. so zostatkom 1.655,67 € na osobnom účte a 0,- € na sporiacom účte.

20. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

21. Podľa § 24 ods. 1, 3, 4 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

22. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

25. Vykonaným dokazovaním v danej veci mal súd preukázané, že od kedy rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka. Sociálnym šetrením v starostlivosti matky o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky ani zo strany opatrovníka maloletej. Matka má vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletej. Čo sa týka výhrad otca voči starostlivosti o maloletú zo strany matky, tieto súd nemal v konaní preukázané. Podľa názoru súdu sa jedná len o subjektívne názory a pocity otca. Ohľadom ďalších výhrad otca voči starostlivosti matky o maloletú súd poukazuje, že tieto vyplývajú predovšetkým z narušeného vzájomného rodičovského vzťahu. Súd mal naopak preukázané, že matka zabezpečuje maloletej všetky každodenné potreby ako je strava, bývanie, ošatenie, obutie, dohliada na jej zdravotnú starostlivosť. Matka je pre maloletú primárnou vzťahovou osobou, ktorá jej dáva pocit istoty, bezpečia. Doposiaľ boli rodičovské práva a povinnosti k maloletej upravené formou neodkladného opatrenia ohľadom plnenia si vyživovacej povinnosti otcom na maloletú a úpravy styku otca s maloletou. Styk otca s maloletou sa realizuje na základe nariadeného neodkladného opatrenia, a to každý nepárny utorok v čase od 15.00 h do 18.30 h, ako aj každý nepárny víkend od piatku od 15.00 h do nedele do 18.30 h, pričom maloletá je na takéto kontakty s otcom zvyknutá a ani jeden z rodičov nemal výhrady voči takejto forme stretávania sa otca s maloletou.

26. Čo sa týka rodičmi predloženej rodičovskej dohody ohľadom zverenia maloletej a úpravy styku, súd túto s prihliadnutím aj na odporúčenie opatrovníka maloletej schválil, nakoľko má za to, že rodičmi predložená rodičovská dohoda je predovšetkým v záujme maloletej a neodporuje zákonu, pričom je aj potvrdením súčasnej realizácie rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej. Spornou medzi rodičmi ostala otázka výšky výživného na maloletú.

27. Pri určovaní výšky výživného povinnému rodičovi, v danom prípade otcovi, ktorý dieťa nemá zverené do osobnej starostlivosti, súd vychádzal z kritérií § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, a to z veku, odôvodnených potrieb maloletej, ako aj z možností, schopností a majetkových pomerov otca. Vykonaným dokazovaním v danej veci má súd preukázané, že maloletá má 4 roky, navštevuje materskú školu, kde sa platia bežné poplatky, v materskej škole sa aj stravuje. Maloletá chodí na angličtinu, kde sa platí poplatok 30,- € na pol roka. Zakupovala sa na angličtinu učebnica, ktorá stála 10,- €. Matka uviedla, že by mala záujem, aby maloletá navštevovala aj tanečný krúžok v budúcnosti, ktorý však ešte nenavštevuje, kde by sa malo platiť 4,50 € mesačne. Ohľadom zdravotnej starostlivosti zvýšené výdavky na maloletú nie sú. Maloletá užíva iba pravidelne vitamíny, kde sa dopláca 16,- € mesačne. Matka je zamestnaná, jej príjem podľa vlastného vyjadrenia je v súčasnosti 850,- € mesačne, poberá rodinné prídavky, uplatňuje si aj daňový bonus. Matka nevlastní hnutelné veci väčšej hodnoty ani nehnuteľnosti. Nemá zdravotné obmedzenia ani invaliditu. Otec maloletej je v súčasnosti nezamestnaný. Je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na príslušnom úrade. Nepoberá žiadnu dávku v nezamestnanosti. Podľa vlastného vyjadrenia v súčasnosti žije z úspor. Otec uviedol, že pracovný pomer u posledného zamestnávateľa v spoločnosti CPS Components, s. r. o. Banská Bystrica ukončil v skúšobnej dobe z dôvodu zlého dochádzania do zamestnania zo Sliača do Banskej Bystrice. U predchádzajúceho zamestnávateľa v spoločnosti BRIXIAPRESS otec skončil pracovný pomer dohodou, podľa vlastného vyjadrenia, z dôvodu zlých medziľudských vzťahov, znižovania stavov, čo však súdu nepreukázal. Otec je vlastníkom staršieho motorového vozidla, nevlastní nehnuteľností na území SR. Nemá zdravotné obmedzenia ani invaliditu. Je vyučený automechanik, prax a skúsenosti má v strojárskych výrobných zariadeniach. Ani jeden z rodičov nemá okrem maloletej inú vyživovaciu povinnosť. Pri určovaní vyživovacej povinnosti otcovi súd vychádzal aj z ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, teda z potenciality príjmov, t. j. z príjmov, ktoré by otec mal, resp. by mohol dosahovať, nakoľko v danom prípade má súd za to, že otec sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, resp. zárobku, nakoľko posledný pracovný pomer skončil v skúšobnej dobe (CPS Components, s. r. o.) a predchádzajúci dohodou (BRIXIAPRESS, s. r. o.). Preto pri určovaní výšky výživného súd vychádzal zo zárobkových a príjmových možností otca podľa príjmov z obdobia u predchádzajúceho zamestnávateľa, kde dosahoval priemerný mesačný príjem 1.151,55 €. Súd tu poukazuje, že plnenie vyživovacej povinnosti je prvoradou zákonnou povinnosťou rodičov a rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť

tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Každý rodič je povinný počínať si tak, aby na seba nepreberal neprimerané majetkové riziká ohrozujúce jeho vyživovaciu povinnosť. S poukazom na uvedené súd dáva do pozornosti, že úverové zaťaženie, kedy rodičia dobrovoľne vstupujú do záväzkových vzťahov vedomí si svojej predovšetkým vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, nemožno zohľadňovať pri určovaní výživného na maloleté dieťa.

28. Súd ustálil celkové mesačné výdavky na maloletú, na bývanie, stravu vo výške 175,- € mesačne na jednu osobu, keďže maloletá zdieľa spoločnú domácnosť s matkou, teda náklady na domácnosť súd delil dvomi osobami. Ďalšie výdavky na maloletú v súvislosti s ošatením, drogériou, návštevou predškolského zariadenia, voľnočasovými aktivitami súd ustálil vo výške 179,- € mesačne. Spolu teda celkové výdavky na maloletú ustálil súd vo výške 354,- € mesačne. V danom prípade súd poukazuje, že aj matka má zákonnú vyživovaciu povinnosť voči maloletej, ktorú si matka plní aj zabezpečením osobnej starostlivosti o maloletú, preto je povinnosťou otca ako rodičia, ktorý dieťa nemá zverené v osobnej starostlivosti, prispievať na maloletú vyšším výživným, ako len mechanicky polovicou mesačných nákladov na dieťa. Súd s prihliadnutím na uvedené, ako aj preukázané odôvodnené potreby maloletej, určil otcovi výživné na maloletú vo výške 180,- € mesačne. Súd v danom prípade nevyhovел návrhu matky, ktorá žiadala určiť výživné na maloletú vo výške 350,- € mesačne, a to z dôvodu 1./ nepreukázania takých odôvodnených potrieb maloletej, 2./ aj matkinej vyživovacej povinnosti voči maloletej, ktorá je riadne zamestnaná, má príjem, 3./ poberanie rodinných prídavkov a daňového bonusu matkou. Čo sa týka výdavkov uvádzaných matkou na oblečenie, obutie pre maloletú vo výške 30,- € mesačne, ako i hygieny, drogériu vo výške 20,- € mesačne, súd tieto považoval za neprimerané vzhľadom k veku a potrebám maloletej a tieto ustálil pri oblečení a obutí na sumu maximálne 20,- € a pri hygiene, drogérii maximálne na sumu 10,- € mesačne, čo podľa názoru súdu zodpovedá potrebám maloletého dieťaťa vo veku 4 rokov. Z rovnakého dôvodu súd nepovažoval za primerané ani výdavky matky uvádzané na materskú školu ako divadielko, besiedky, aktivity v materskej škole vo výške 100,- € ročne a hračky, športové potreby pre maloletú vo výške 200,- € ročne, čo je spolu v priemere 25,- € mesačne. Súd tieto vzhľadom na vek a potreby maloletej ustálil maximálne na sumu 15,- € mesačne. Čo sa týka stravy pre maloletú v domácnosti, súd pri určovaní tejto sumy vychádzal z predchádzajúcich vyjadrení matky, kedy matka ustálila túto sumu vo výške 50,- € mesačne. Náklady na tanečný krúžok pre maloletú súd nebral v súčasnosti do úvahy pri určovaní výživného na maloletú, nakoľko maloletá v čase rozhodovania súdu tento krúžok ešte nenavštevuje. Súd je povinný rozhodovať na základe skutkového stavu, ktorý je tu v čase vyhlásenia rozsudku. Pre rozhodnutie sú teda irelevantné také skutočnosti, ktoré majú nastať len v budúcnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca, vzhľadom na jeho celkové osobné i majetkové pomery prispievať na výživu maloletej určenou sumou výživného 180,- € mesačne. Navyše súd ešte poukazuje, že na strane otca nemal preukázané objektívne okolnosti, ktoré by mu bránili riadne sa zamestnať a dosahovať tak príjem aspoň na úrovni minimálnej mzdy v národnom hospodárstve, ktorá je v súčasnosti vo výške 623,- € mesačne.

29. Keďže matka v návrhu nežiadala priznať výživné späť, súd s prihliadnutím aj na skutočnosť, že otcovi bolo určené prispievať na výživu v nevyhnutnej miere už neodkladným opatrením, určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej od mesiaca v ktorom došlo k vyhláseniu rozhodnutia, a to od 01. 05. 2021. Otcovi tak zročné výživné nevzniklo.

30. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

31. V danej veci mal súd preukázané, že rodičia napriek poradenskému procesu, ktorý dobrovoľne v priebehu konania absolvovali v Centre pre deti a rodiny, Kollárova 29, Banská Bystrica, majú naďalej narušený vzájomný rodičovský vzťah, ich komunikácia nie je konštruktívna a v záujme maloletej. Je medzi nimi naďalej pocit krivdy, neustále vracanie sa do minulosti, vzájomné obviňovanie, o čom mal možnosť súd presvedčiť sa aj na pojednávaní z ich vyjadrení, a čo podľa názoru súdu narušuje priaznivý psychický vývoj maloletej. Z uvedeného dôvodu je potrebné, aby sa rodičia maloletej podrobili odbornému poradenstvu, a preto súd maloletej Eliške Lichej a jej rodičom nariadil povinnosť podrobiť sa poradensko-psychologickému procesu v Centre pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, Banská Bystrica, ktorí už s rodinou spolupracovali, poznajú pomery v rodine. Účelom nariadeného výchovného opatrenia je predovšetkým zlepšiť vzájomnú rodičovskú komunikáciu i vzťahy medzi členmi rodiny, osvojiť si pravidlá fungovania rodiny po rozpade partnerského vzťahu rodičov. Nariadením výchovného

opatrenia súd sledoval potrebu uvedomenia si rodičov, že napriek tomu, že prestali byť partneri, naďalej sú rodičmi svojho maloletého dieťaťa a ako rodičia si majú prejavovať primeraný rešpekt, úctu, navzájom si dôverovať, čo v ich rodičovskom vzťahu v súčasnosti absentuje a bráni im viesť vecnú, slušnú a konštruktívnu komunikáciu pri rozhodovaní o veciach týkajúcich sa ich maloletého dieťaťa.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil. Účastníci konania si vznášajú trovy konania, ktoré im v konaní vznikli sami (súdne poplatky, trovy právneho zastúpenia).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje

odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).